

Tijd voor vrouwen in de geboortezorg

Kennispoort Verloskunde, 7 februari 2020

Ank de Jonge
Hoogleraar Verloskundige Wetenschap;
Midwifery Science, AVAG/ Amsterdam UMC
Adjunct associate professor;
Western Sydney University

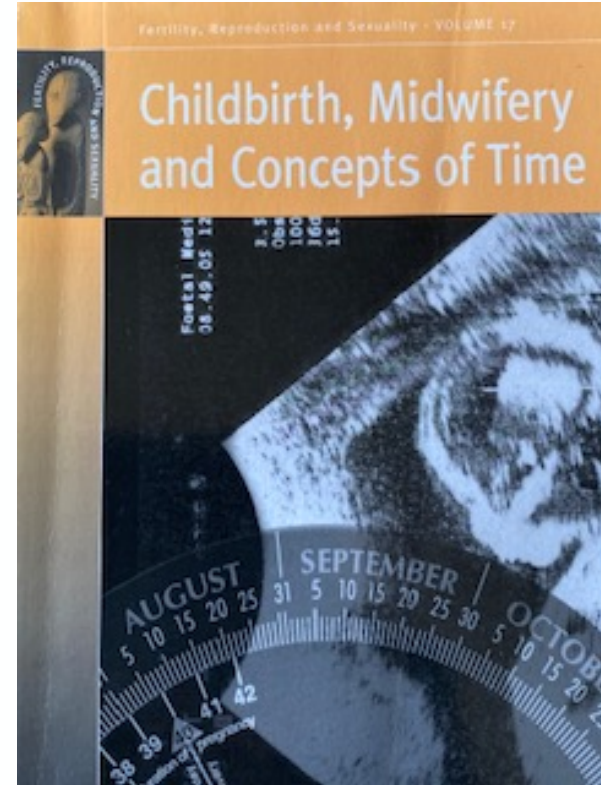
Belangrijkste boodschap

- Tijd is een van de belangrijkste elementen van de uitrusting van een verloskundige
- We verwaarlozen dit ‘instrument’ maar worden kwaad als het ons wordt ‘afgepakt’
- **Tijd** in de verloskunde heeft een naam nodig, zodat het bestaat en kan worden gemeten en geëvalueerd

Tijd is 'hot'

Hermesen 2014

McCourt 2009

De ene tijd is de andere niet

AD**Nieuws**RegioSportShowVideoKoken & Eten

BinnenlandBuitenlandPolitiekEconomieGezondBizarWetenschapAutoTechWor

Advertentie gesloten door Google

Deze advertentie meldenWaarom deze advertentie

Vloeg jouw weekend ook voorbij? Zo komt dat!

VIDEO | Je herkent het vast wel; een date waarmee het niet klikt waardoor de klok wel stil lijkt te staan. Of juist de andere kant van het spectrum; een geweldige vakantie die voorbij lijkt gevlogen! Tijd is een constante, maar hoe kan het dan toch dat we tijd per moment anders ervaren?

Yvonne Smit < 2 feb. 2020 Laatste update: 16:56

Chronos

- Telt de uren en tikt die onverstoobar weg
- Brengt orde en structuur aan
- Legt patroon van eeuwige herhaling op
- Universeel, statisch, kwantitatief, lineair

Hermesen 2014

Kairos

- Tijdelijke onderbreking van continuïteit van de tijd
- Kloktijd vergeten - andere tijdervaring
- Rekenschap van specifieke en immer veranderende omstandigheden
- Subjectief, dynamisch, kwalitatief

Geboortezorg doordrenkt met chronos tijd

- Geboorte steeds meer in ziekenhuizen
- Zorg volgt regels van instituut ipv behoeften van vrouwen ‘getting women through the system’
- Strakke tijdslimieten voor ontsluiting, uitdrijving en geboorte placenta
- Ook in eerstelijns tijd steeds dwingender
 - Wie belt achterwacht om naast een barende vrouw te zitten?
 - Rapportage gaat over interventies niet over ‘zijn’

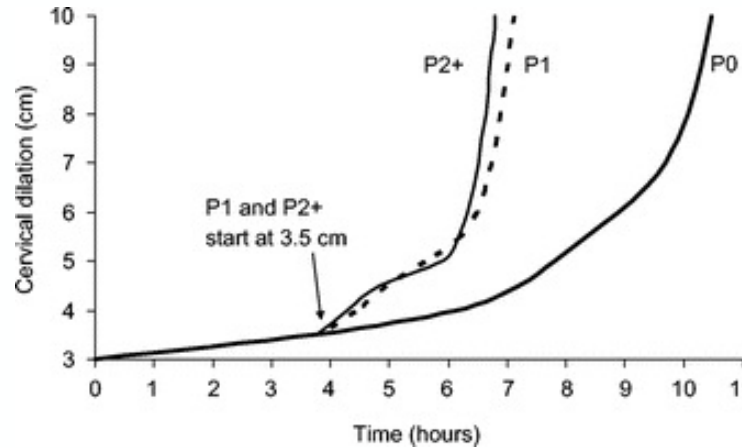

WHO “Intrapartum care for a positive childbirth experience” (2018)

- Ontsluiting minder dan 1 cm per uur niet standaard reden voor medische interventie
- Bij goede maternale en foetale conditie: medische interventies om baring te versnellen niet aanbevolen voor 5 cm ontsluiting
- Veel variatie in duur baring met goede uitkomsten [Kairos]

Ontsluiting - mediaan

Zhang 2010

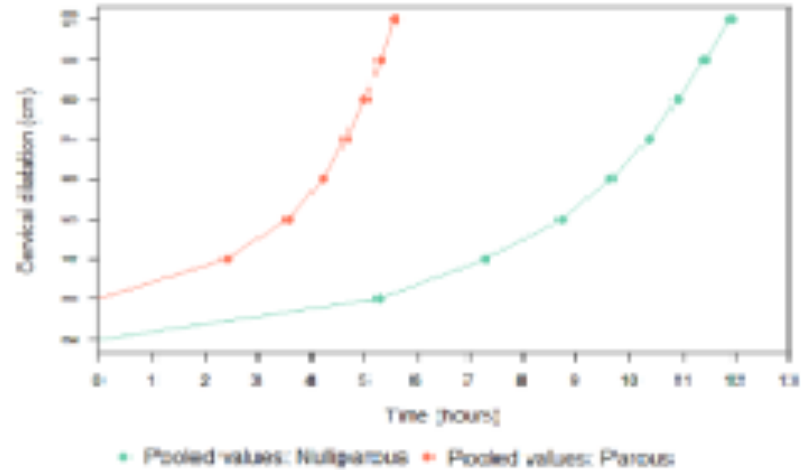

Figure 52. Cervical dilation patterns according to pooled median times to advance 1 centimetre by 1 centimetre.

Oladapo 2018

Cochrane review: *midwife-led continuity of care*

Uitkomst	RR (95% BI)
Foetale sterfte < 24 weken	0,81 [0,67-0,98]
Preterme partus	0,76 [0,64-0,91]
Instrumentele vaginale bevalling	0,90 [0,83-0,97]
Epiduraal	0,85 [0,78-0,92]
Perinatale sterfte	1,00 [0,67-1,49]
Keizersneden	0,92 [0,84-1,00]
Tevredenheid van vrouwen	↑
Kosten	↓

Sandall 2016

Ervaringen vrouwen met prenatale zorg - dagboeken/ interviews

- *Time poverty* in reguliere zorg - focus alleen op biomedische aspecten, niet op psychosociale en emotionele behoeften
- Prenatale zorg in geboortecentra:
 - Vrouwen konden relatie opbouwen met team verloskundigen
 - Verloskundigen hadden voldoende **tijd** voor alle behoeften van vrouwen

Boyle 2016

Hoe leidt *midwife-led care* tot minder medische interventies? Meta-synthese

- Relationele zorg - empathie door tijd die verloskundigen hadden om fysiek en emotioneel aanwezig te zijn [Kairos]
- In geboortecentra in tegenstelling tot verloskamers
 - Geen haast
 - Kloktijd niet dominant en reguleerde niet activiteiten van verloskundigen
 - Personeel kon “aanwezig” zijn voor vrouwen tijdens baring

Tijd is belangrijk - maar niet in de praktijk

- Stuurgroep Zwangerschap en Geboorte 2010. Vanaf actieve ontsluiting:
 - Begeleiding door kraamverzorgende of O&G verpleegkundige
 - Bewaking door eerstelijns verloskundige of “een door de gynaecoloog geautoriseerde medisch professional”
- Brief minister 2012 / evaluatie inspectie 2014:
 - ‘Bevallingsnormen’ vaak niet gehaald
 - Onduidelijkheid over definitie en noodzaak (“is begeleiden continu naast de vrouw zitten?”)

Tijd voor *midwife-led* zorg geen prioriteit

- Engeland
 - Bevallen thuis of in geboortecentrum niet mogelijk als verloskamers te druk zijn
- Zweden
 - Geboortecentrum Karolinska; goede uitkomsten, cliënten meer tevreden, minder interventies
 - Gesloten toen meer ruimte nodig was voor verloskamers

BMC Pregnancy and Childbirth

[Home](#) [About](#) [Articles](#) [Submission Guidelines](#)

[Debate](#) | [Open Access](#) | [Open Peer Review](#) | Published: 21 November 2019

Value based maternal and newborn care requires alignment of adequate resources with high value activities

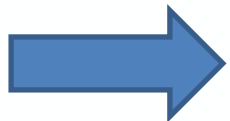
[Ank De Jonge](#) [Soo Downe](#), [Lesley Page](#), [Declan Devane](#), [Helena Lindgren](#), [Joke Klinkert](#), [Muir Gray](#) & [Anant Jani](#)

BMC Pregnancy and Childbirth **19**, Article number: 428 (2019) | [Cite this article](#)

762 Accesses | 22 Altmetric | [Metrics](#)

- Ierland
 - Twee geboortecentra (2004): goede uitkomsten, meer tevredenheid, minder interventies, lagere kosten
 - Beleid om meer geboortecentra te openen - tot nu toe niet gelukt
- Amsterdam
 - Geboortecentra met continuïteit van zorg
 - Onvoldoende ruimte - nog niet gerealiseerd

Wel tijd voor inleidingen!

Tijd voor vrouwen belangrijk - hoe noemen we dit?

Belangrijk eerste uur

“We werken bovendien met het **sacred hour**, ofwel het heilige uur. Elke baby blijft indien mogelijk direct na de bevalling minimaal een uur bij de moeder op de borst liggen, óók bij een vroeggeboorte. Een uur waardoor de moeder-kindband sterker wordt. Nog een voordeel is dat de slaagkans van borstvoeding geven groter wordt. We hebben het sacred hour zelfs op de operatiekamer doorgevoerd. Nog tijdens de keizersnede-operatie kan de baby bij zijn of haar moeder op de borst liggen.”

Prijsvraag: term voor zorg tijdens baring

- Rust/ tijd nemen
- Ondersteunende zorg
- Gericht op wat barende vrouw nodig heeft
- Medische expertise om tijdig interventies aan te bieden

*"Vrouw op kamer
3 heeft GAP
nodig!"*

- "Intelligent thee drinken"
- "Birth sitting"
- "Watchful waiting"

Geboortebeweging

- Presentiebenadering
- Gentle Assist and presence (GAP)
- Continue begeleiding
- Reactieve zorg

Prijs

Oratie prof. dr. Ank de Jonge Symposium Continuïteit in de geboortezorg

Het belang van een vertrouwde zorgverlener

Donderdag 4 juni 2020, Amsterdam

Het Childbirth Network biedt betrouwbare informatie voor zwangeren en professionals in de geboortezorg

Het Childbirth Network is een innovatief netwerk met als doelstelling het stimuleren van samenwerking tussen zwangeren, zorgprofessionals en onderzoekers. Binnen het netwerk vindt een combinatie van onderzoek, onderwijs en praktijk plaats, waarbij de zwangere centraal staat.

Uitgelicht

Zwangeren gezocht voor Voluit
Zwanger

Praten Over Gezondheid

CHILDBIRTH
Network

Zwanger Verhalen –
Ervaringsverhalen rondom
zwangerschap en geboorte

Voluit zwanger – Praktijken
gezocht

Terug naar voor de oorlog?

- Chronos en kairos hand in hand
- Kairos niet altijd *meer* tijd
- Ingrijpen op juiste moment
- Tijd voor ‘zijn’, niet alleen voor ‘doen’
- Slim gebruik technologie
- Maar... “In de beperking toont zich de meester” (Goethe)

Tijd geven niet vrijblijvend

- Tijd is kern van vak verloskundige - afspreken wat deze zorg inhoudt
- Registreren en evalueren
- Kwaliteitsindicator
- Net zo belangrijk als cortonen luisteren
- Als wij tijd niet serieus nemen waarom zou de rest van de wereld dat dan doen?

De tijd is rijp voor TIJD in de verloskunde!

